

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

*PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 04-16-1-1015/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. PREPORUKE ZA 2021. GODINU (SAŽETAK).....	7
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	8
1. KRITERIJI	8
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	8
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
3.1. Ustrojstvo i rukovođenje	11
3.2. Finacijsko upravljanje i kontrola	11
3.3. Unutarnja revizija	12
4. PRORAČUN	12
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	14
5.1.1. Bruto plaće.....	14
5.1.2. Naknade troškova uposlenih	15
5.1.3. Putni troškovi	16
5.1.4. Izdaci za uporabu vozila	16
5.1.5. Usluge reprezentacije	17
5.2. Bilanca stanja	17
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	18
7. JAVNE NABAVE.....	19
8. OSTALO	20
8.1. Sredstva za financiranje političkih stranaka	20
9. KOMENTARI	22
PRIVICI.....	22

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština)** koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Parlamentarne skupštine prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Parlamentarnoj skupštini** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Parlamentarne skupštine** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogreške

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Parlamentarne skupštine** za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Parlamentarne skupštine za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Parlamentarnoj skupštini** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornost²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Slabosti i nedostaci unutarnjih kontrola vezano za dosljednu primjenu unutarnjih akata i transparentnost i namjensku potrošnju proračunskih sredstava za financiranje političkih stranaka (točka 8.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Parlamentarne skupštine** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

² Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Parlamentarne skupštine**, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 26.07.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II. PREPORUKE ZA 2021. GODINU (SAŽETAK)

Izvešćem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je 11 preporuka. Od navedenog broja, jedna preporuka se odnosi na reviziju finansijskih izvješća, dok je 10 preporuka dano zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, osam preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane i u prethodnim izvješćima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, u skladu s tim, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U tablici koja slijedi (Tablica 1.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ³	
			Financijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.2.	Financijsko upravljanje i kontrola		●		●
2.	3.3.	Unutarnja revizija		●	●	
3.	5.1.1.	Bruto plaće		●		●
4.	5.1.1.	Bruto plaće		●		●
5.	5.1.2.	Putni troškovi		●		●
6.	5.1.3.	Izdaci za uporabu vozila		●		●
7.	5.1.4.	Usluge reprezentacije		●		●
8.	5.2.	Bilanca stanja	●			●
9.	6.	Upošljavanje i status angažiranih osoba		●	●	
10.	7.	Javne nabave		●	●	
11.	8.1.	Sredstva za financiranje političkih stranaka		●		●

Tablica 1. Preporuke za 2021. godinu

³ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u skladu s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu⁴
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutarnjoj reviziji institucija BiH
- Zakon o financiranju političkih stranaka.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Parlamentarne skupštine za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na aktiviranje statusa profesionalnog zastupnika nakon odlaska u mirovinu i nakon isplaćene otpremnine, propuste i nedostatke kod provedbe procedura javnih nabava i transparentnost i namjensku potrošnju proračunskih sredstava klubova.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Parlamentarna skupština je, postupajući po članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestila Ured za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka danih u Izvješću

⁴ Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

o obavljenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu, ali obavijest nije dostavljena na način i u roku propisanom Zakonom.

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✖ nerealizirane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Sugeriramo Parlamentarnoj skupštini da znatno više pozornosti posveti uspostavi i razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećom zakonskom regulativom.	Ponovno su utvrđene slabosti u funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole.	✖
2.	Potrebno je uz uvažavanje svih specifičnosti u radu zastupnika i izaslanika (rad u sjedištu Parlamentarne skupštine, rad na terenu i u stranci te drugi vidovi angažmana), regulirati način vođenja evidencija i za zastupnike i izaslanike jer su evidencije temelj za obračun plaća i naknada i imaju značajne financijske efekte na izvršenje proračuna i trošenje javnih sredstava.	Parlamentarna skupština nije regulirala način vođenja evidencija za zastupnike i izaslanike, a uzimajući u obzir specifičnosti u njihovom radu.	✖
3.	S obzirom na to da se radi o prethodnom proračunskom razdoblju, preporučamo Parlamentarnoj skupštini da uloži dodatne napore kako bi riješila navedenu problematiku obračuna i uplate zaostalih doprinosa ujedno vodeći računa i o eventualnim obvezama koje se po istom temelju mogu pojaviti u budućnosti.	Parlamentarna skupština je evidentirala i izmirila obveze na temelju zaostalih doprinosa do ožujka 2011. godine, dok je za preostali dio obveza do konca 2012. godine planirano da budu izmirene u skladu s raspoloživim sredstvima, imajući u vidu ograničenja zbog privremenog financiranja.	●
4.	Ponovno preporučamo poduzimanje konkretnih aktivnosti i okončanje pitanja utvrđivanja kilometraže kako bi se Odluka o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla u institucijama BiH dosljedno primjenjivala u svim segmentima.	Iako su poduzete određene aktivnosti na utvrđivanju najkraćih putnih relacija od mjesta rada do mjesta prebivališta, iste još uvijek nisu završene, a revizijom su ponovno ustanovljene neusuglašenosti u tom dijelu.	✖
5.	Potrebno je unaprijediti sustav unutarnjih kontrola u dijelu uporabe službenih vozila te osigurati dosljedno poštivanje donesenih internih akata i procedura.	Ponovno su uočeni nedostaci i manjkavosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u dijelu korištenja službenih vozila.	✖
6.	Nužno je unaprijediti sustav unutarnjih kontrola u pogledu načina pravdanja putnih naloga i prilaganja cjelovite dokumentacije kao temelja za pravilan i točan obračun putnog naloga.	Ponovno su konstatirane slabosti i nedostaci u sustavu unutarnjih kontrola procesa službenih putovanja.	✖
7.	I dalje smo mišljenja da sredstva reprezentacije trebaju imati svoju svrhu i cilj/namjenu zbog kojih se koriste, jer se na taj način može potvrditi opravdanost namjenske potrošnje proračunskih sredstava.	Na računima troškova reprezentacije se i dalje uglavnom ne navode povodi za nastanak ovih troškova.	✖

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
8.	Ponovno preporučamo da se u što kraćem roku poduzmu sve nužne aktivnosti na usvajanju odluka o produženju mandata članovima spomenutih odbora, kako bi se isplata naknada za obavljene aktivnosti vršila u zakonskim okvirima.	Parlamentarna skupština je poduzela aktivnosti na usvajanju odluka o produljenju mandata članovima odbora. U tekućoj godini za dva odbora mandati su obnovljeni dok je za preostala dva tijela pokrenuta procedura imenovanja.	
9.	Potrebno je uložiti dodatne napore i sve uočene propuste i nedostatke otkloniti kako bi u narednom razdoblju popis osigurao cjelovitu usuglašenost stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem.	U revidiranom razdoblju nisu uočeni nedostaci u provedbi redovitog godišnjeg popisa.	
10.	Nužno je uložiti dodatne napore u cilju rješavanja pitanja evidentiranja sredstava u pripremi, odnosno građevinskih objekata u skladu sa relevantnim propisima.	Još uvijek nije riješeno pitanje evidentiranja sredstava u pripremi.	
11.	Ponovno preporučamo da se preispita i definira ovakva praksa isplate otpremnine uvažavajući sve specifičnosti i okruženje u kojem Parlamentarna skupština funkcionira i djeluje.	Tajništvo Parlamentarne skupštine je konstatiralo kako je isplata otpremnine u skladu s važećim propisima. Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove, koje je nadležno za statusna pitanja i materijalni položaj zastupnika i izaslanika još uvijek nije razmatralo ovo pitanje.	
12.	Potrebno je da Parlamentarna skupština osigura adekvatan proces planiranja postupaka javnih nabava u cilju njihove veće transparentnosti.	Parlamentarna skupština je u revidiranom razdoblju pravilno planirala provedbu postupaka javnih nabava.	
13.	Potrebno je da Parlamentarna skupština u postupku pregleda i ocjene ponuda u cijelosti procijeni usklađenost podnesenih ponuda prema zahtjevima i uvjetima utvrđenim tenderskom dokumentacijom i relevantnim propisima.	Parlamentarna skupština se prilikom pregleda i ocjene pristiglih ponuda pridržavala zahtjeva i uvjeta definiranih u tenderskoj dokumentaciji.	
14.	Ponovno preporučamo da se vrši planiranje i projekcija raspodjele trošenja sredstava u skladu s procedurama za primjenu članka 3. Odluke o raspodjeli financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH iz studenog 2016. godine uvažavajući načelo transparentnosti i namjenske potrošnje sredstava klubova.	Nisu poduzete aktivnosti vezano za unapređenje planiranja i projekcije raspodjele trošenja sredstava klubova.	

Tablica 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. Shodno tome, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Parlamentarna skupština je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Ustrojstvo i rukovođenje

Parlamentarna skupština ustanovljena je Ustavom BiH. Sastoji se od dvaju domova: Zastupničkog doma i Doma naroda, a sve zakonodavne odluke donose se usvajanjem u oba doma Parlamentarne skupštine. Odlukom o organizaciji Tajništva Parlamentarne skupštine⁵ definirani su poslovi i zadaci Tajništva. Tajništvo obavlja stručne, administrativno-tehničke, organizacijske, financijske, informativne, konzultantske i druge poslove za potrebe Parlamentarne skupštine. Za svoj rad Tajništvo odgovara Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine. Radom Tajništva Parlamentarne skupštine upravlja Kolegij Tajništva koji čine: tajnik Zastupničkog doma, tajnik Doma naroda i tajnik Zajedničke službe. Kolegij Tajništva organizira i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova, donosi propise za koje je zakonom ovlašten, uz pismenu suglasnost Zajedničkog povjerenstva za administrativne poslove, te odlučuje u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima o pravima, obvezama i odgovornostima uposlenih u Tajništvu. Poslovi i zadaci Tajništva obavljaju se unutar sljedećih službi: Stručna služba Zastupničkog doma, Stručna služba Doma naroda i Zajednička služba.

Tajnica Doma naroda imenovana je 13.3.2019. godine, tajnik Zastupničkog doma 18.12.2019. godine, dok je tajnik Zajedničke službe imenovan 10.7.2020. godine.

3.2. Financijsko upravljanje i kontrola

Parlamentarna skupština je sačinila temeljne dokumente potrebne za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁶, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. U Godišnjem izvješću o financijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu, kao mjera koja se planira poduzeti za daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrole navedeno je donošenje Pravilnika o financijskom upravljanju i kontroli. Pravilnik je i usvojen 08.07.2021. godine. Također, Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH dostavljeno je Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu.

Međutim, revizijskim postupcima je utvrđeno kako Parlamentarna skupština tijekom godine nije ažurirala registar rizika. Također, Parlamentarna skupština nije sačinila akcijski plan provedbe aktivnosti iz Operativnog godišnjeg plana Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH.

PREPORUKA 1

Parlamentarna skupština treba poduzeti aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sustava financijskog upravljanja u skladu s važećom zakonskom regulativom.

⁵ Službeni glasnik BiH, br. 92/05 i 63/08

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

3.3. Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁷ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁸, unutarnja revizija Parlamentarne skupštine mjerodavna je za obavljanje revizije u Parlamentarnoj skupštini, Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Agenciji za zaštitu osobnih podataka u BiH, Uredu za razmatranje žalbi BiH, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH i Službenom listu BiH. Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine je uspostavljena u skladu s važećim propisima. Popunjena su sistematizirana radna mjesta rukovoditelja Jedinice unutarnje revizije i unutarnjeg revizora. Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine potpisala je Povelju unutarnje revizije i Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije sa svim institucijama za koje je mjerodavna pružati usluge unutarnje revizije. U izvještajnom razdoblju, Jedinica je obavljala unutarnju reviziju u skladu s usvojenim strateškim i godišnjim planovima.

U skladu s odredbama Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁹, jedinica za unutarnju reviziju u sklopu proračunskog korisnika treba imati proračunsku alokaciju koja se može identificirati i preko koje se mogu pratiti rashodi vezani uz obavljanje aktivnosti unutarnje revizije.

Provedenom revizijom smo utvrdili kako se sredstva potrebna za rad Jedinice unutarnje revizije (rashodi za plaće i naknade, službena putovanja, nabavu opreme i materijala, pohađanja obveznih obuka i sl.) planiraju i evidentiraju u sklopu sredstava neposredne potrošnje odobrene godišnjim proračunom, bez posebne alokacije sredstava namijenjenih za obavljanje funkcije unutarnje revizije.

Smatramo kako bi posebna proračunska alokacija dodatno doprinijela nesmetanom obavljanju funkcije unutarnje revizije i ojačala neovisnost, objektivnost i integritet Jedinice unutarnje revizije Parlamentarne skupštine.

PREPORUKA 2

Sugeriramo Parlamentarnoj skupštini da razmotri mogućnost uvođenja posebne proračunske alokacije sredstava namijenjenih za rad unutarnje revizije na način kako je to predviđeno Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju¹⁰ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹¹, Parlamentarnoj skupštini su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 16.279.000 KM (tekući izdaci 15.165.000 KM i kapitalni izdaci 1.114.000 KM).

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

⁹ Članak 11. stavak 2. Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

Parlamentarnoj skupštini su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 15.595.000 KM. (430.000 KM je prestrukturirano s kapitalnih izdataka odobrenih proračunom za 2020. godinu). Parlamentarna skupština je odobrena proračunska sredstva koristila prema sljedećoj strukturi:

- Neposredna potrošnja institucije 14.286.500 KM
- Program - Klubovi zastupnika i izaslanika 950.000 KM
- Program - Vijeće nacionalnih manjina 174.000 KM
- Program - Neovisni odbori policijskih struktura BiH 128.500 KM
- Program – Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao Sud BiH 56.000 KM.

Ukupna realizacija sredstava odobrenih na temelju odluka o privremenom financiranju u 2021. godini iznosi 14.940.045 KM.

Ministarstvo financija i trezora BiH je, na temelju zahtjeva Parlamentarne skupštine, donijelo odluku o prestrukturiranju rashoda u ukupnom iznosu od 430.000 KM. Odlukom su povećana raspoloživa sredstva na poziciji bruto plaća i naknada (330.000 KM) i naknada troškova uposlenih (100.000 KM), a umanjena sredstva na poziciji nabave opreme (430.000 KM).

Parlamentarnoj skupštini su na raspolaganju bila i sredstva iz višegodišnjih kapitalnih ulaganja. Naime, Vijeće ministara BiH je u 2021. godini donijelo Odluku o odobravanju višegodišnjeg projekta „Rekonstrukcija i sanacija krova zgrade Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine“¹² ukupne vrijednosti 1.203.622 KM. Po ovom osnovu, Parlamentarna skupština je u 2021. godini raspolagala sredstvima u iznosu od 603.622 KM. U tekućem razdoblju nije bilo realizacije ovih sredstava.

Parlamentarna skupština je raspolagala i sredstvima odobrenim u okviru financijskog instrumenta Europske komisije – IPA II. u iznosu od 110.000 KM. U tekućoj godini realizirano je 14.999 KM koje se odnose na nabavu kompjutorske opreme.

Sredstva novčanih donacija uplaćena od međunarodne organizacije DCAF- Geneva Centre for Security Sector Governance, a koja su namijenjena za podršku u radu Uredu parlamentarnog vojnog povjerenika, bila su raspoloživa u iznosu od 4.133 KM. U tekućoj godini utrošeno je 4.129 KM.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Parlamentarna skupština je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2021. godinu i dostavila ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sačinjeno u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 01.01. - 31.12.2021. godine. Parlamentarna skupština je u zabilješkama uz financijska izvješća obrazložila bilančne pozicije i izvršenje proračuna po svim pozicijama.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 9/21

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 14.940.045 KM, što je za 437.683 KM više u odnosu na izvršenje proračuna iz prethodne godine.

Financijski značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (10.669.517 KM), naknade troškova uposlenih (1.808.255 KM), ugovorene i druge posebne usluge (1.658.068 KM) i putne troškove (422.414 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 10.669.517 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 6.264.311 KM, a porezi i doprinosi 4.405.206 KM. Bruto plaće i naknade su za 604.606 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Tijekom 2021. godine je isplaćena bruto plaća za prosječno 228 uposlenih.

Plaće zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini isplaćuju se prema Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Pravo na ostale naknade kao što su topli obrok, prijevoz, odvojeni život, smještaj itd. definirane su podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH. Pored navedenog, zastupnici i izaslanici imaju pravo i na razliku plaće, mjesečni paušal kao i naknadu za posjetu obitelji, što je utvrđeno Odlukom o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika. Pravo na razliku plaće zastupnik, odnosno izaslanik ima u slučaju ako je njegova plaća u matičnoj organizaciji u kojoj je stalno uposlen manja u odnosu na plaću koju bi ostvario da je u radnom odnosu u Parlamentarnoj skupštini. Mjesečni paušal pripada svakom zastupniku odnosno izaslaniku bez obzira na njegov radnopravni status, a visina paušala se dobije množenjem osnovice za obračun plaća u institucijama BiH s koeficijentom 1,50. Mjesečni paušal se isplaćuje za dodatne aktivnosti zastupnika odnosno izaslanika tijekom mandata, a koji se tiču povećanih materijalnih troškova u obavljanju njihovih dužnosti (rad u izbornoj jedinici, prisustvo manifestacijama po pozivu organizatora te drugim aktivnostima gdje Parlamentarna skupština ne snosi troškove stručnog osposobljavanja i usavršavanja i konzultantskih usluga). Uvidom u evidencije o prisustvu na poslu zastupnika i izaslanika ustanovili smo kako iz istih nije moguće pouzdano utvrditi koliko dana su zastupnici, odnosno izaslanici proveli radeći u svojim izbornim jedinicama, a koliko u sjedištu Parlamentarne skupštine, s obzirom na to da se za sve radne dane (osim za dane koje zastupnici odnosno izaslanici provedu na službenom putu, godišnjem odmoru, vjerskom prazniku i sl.) njihovo prisustvo na poslu evidentira kao da su radili u sjedištu Parlamentarne skupštine. Ovakav način vođenja evidencije prisustva na poslu otežava, odnosno onemogućava obračun i kontrolu obračuna pojedinih naknada.

PREPORUKA 3

Imajući u vidu specifičnosti u radu zastupnika i izaslanika, ponovno preporučamo Parlamentarnoj skupštini da, s obzirom na to kako se radi o javnim sredstvima, uspostavi takve evidencije o prisustvu na poslu za zastupnike i izaslanike koje bi predstavljale pouzdan i transparentan temelj za obračun plaća i svih naknada.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Parlamentarna skupština je nastavila s primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda¹³ te je 124 uposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 112 osoba na temelju ocjene rada, jedna osoba na temelju stjecanja višeg stupnja stručnog zvanja, a 11 uposlenih po oba prethodno navedena temelja.

Tijekom revizije nisu konstatirane poteškoće u primjeni Metodologije ili uočene dileme za postupanje u konkretnim slučajevima.

5.1.2. Naknade troškova uposlenih

Ukupno ostvarene naknade s 31.12.2021. godine iznose 1.808.255 KM. Značajni izdaci se odnose na naknade skupštinskim zastupnicima (488.029 KM), naknade za topli obrok tijekom rada (366.673 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (203.437 KM), naknade troškova smještaja dužnosnika (148.558 KM), naknade za odvojeni život (104.834 KM) itd. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, veće su za 65.598 KM prvenstveno zbog povećanih isplata otpremnina za odlazak u mirovinu (u 2021. godini isplaćeno 73.433 KM) te nešto većeg prosječnog broja uposlenih.

Otpremnine zbog odlaska u mirovinu: Otpremnine zbog odlaska u mirovinu isplaćene su za tri državna službenika u Parlamentarnoj skupštini i jednog izaslanika u Domu naroda i tom prilikom su donesena rješenja o prestanku radnog odnosa zbog odlaska u mirovinu za državne službenike, odnosno rješenje o prestanku statusa stalno uposlenog izaslanika. Na temelju rješenja o otpremnini radi odlaska u mirovinu, isplaćene su otpremnine u rasponu od 14.588 KM do 14.899 KM za državne službenike te 29.112 KM za jednog izaslanika u Domu naroda, a u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Kao i u ranijem razdoblju, izaslaniku je nakon toga ponovno aktiviran radnopravni status u Parlamentarnoj skupštini.

Naknade za prijevoz: Isplate naknada za prijevoz u Parlamentarnoj skupštini regulirane su Odlukom o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama BiH¹⁴, Odlukom o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava izaslanika i zastupnika u Parlamentarnoj skupštini od 6.11.2018. godine te Pravilnikom o korištenju službenih i privatnih vozila u Parlamentarnoj skupštini BiH iz svibnja 2017. godine. Navedenim odlukama propisano je kako se kao osnovica za obračun uzima propisana dnevna naknada za najkraću relaciju od mjesta rada do mjesta prebivališta, dok je Pravilnikom propisano kako pravo na korištenje privatnog vozila imaju zastupnici i izaslanici prilikom dolaska i odlaska po pozivu na sjednice, čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 80 kilometara od mjesta rada i ne koriste pravo na službeni smještaj. Naknada troškova privatnog vozila se obračunava u visini od 20% cijene litra benzina po prijašnjem kilometru. Postupcima revizije na testiranom uzorku ponovno smo uočili neusuglašenost s navedenim odlukama u dijelu koji se odnosi na navođenje najkraće putne relacije. Putne relacije na temelju kojih se obračunava naknada, kod određenog broja rješenja ne odgovaraju najkraćoj prometnoj putnoj komunikaciji na navedenoj relaciji, što za posljedicu može imati obračun i isplatu naknade za prijevoz veću od dozvoljene.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

¹⁴ Službeni glasnik BiH broj: 72/17

PREPORUKA 4

Parlamentarna skupština treba dosljedno primjenjivati propise kojima je regulirana isplata naknada za prijevoz na posao i s posla.

5.1.3. Putni troškovi

Ukupni izdaci za putne troškove na 31.12.2021. godine ostvareni su u iznosu od 422.414 KM i veći su za 162.375 KM u usporedbi s putnim troškovima iz prošle godine. Financijski značajni troškovi odnose se na troškove smještaja za službena putovanja u inozemstvu (135.092 KM), troškove prijevoza u inozemstvu javnim sredstvima (111.766 KM) i troškove dnevnica u inozemstvu (70.810 KM). Službena putovanja u zemlji realizirana su u cilju prisustvovanja zastupnika i izaslanika na sjednicama domova, povjerenstava i u cilju obavljanja drugih aktivnosti Parlamentarne skupštine. Službena putovanja u Parlamentarnoj skupštini regulirana su Pravilnikom o međunarodnim aktivnostima Parlamentarne skupštine te Odlukom o službenom putovanju člana Kolegija doma Parlamentarne skupštine.

Uvidom u pribavljene naloge za službena putovanja, ponovno su uočene slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Naime, konstatirano je kako se većina naloga podnosi kasno na pravljenje, u određenim slučajevima nedostaje pozivno pismo koje predstavlja temelj za odlazak na službeni put u inozemstvo. U pojedinim slučajevima putni nalozi su retroaktivno izdani po povratku sa službenog putovanja. Također, u određenim putnim nalogima nije adekvatno obrazložena svrha putovanja te se nismo mogli uvjeriti u opravdanost takvih službenih putovanja.

PREPORUKA 5

Potrebno je unaprijediti sustav unutarnjih kontrola u pogledu načina pravljenja putnih naloga i prilaganja cjelovite dokumentacije kao temelja za pravilan i točan obračun putnih troškova.

5.1.4. Izdaci za uporabu vozila

Uporaba službenih vozila u Parlamentarnoj skupštini BiH uređena je Pravilnikom o korištenju službenih vozila Parlamentarne skupštine unutarnjim aktom kojim je dodijeljeno pravo na korištenje službenih vozila zastupnicima i izaslanicima, tajnicima domova, tajniku zajedničke službe i parlamentarnom vojnom povjereniku.

Radi obavljanja poslova i zadataka iz svoje nadležnosti, članovi kolegija oba doma imaju pravo na stalno korištenje službenog vozila s vozačem.

Trenutačno je 15 vozila na raspolaganju u Parlamentarnoj skupštini (14 limuzina i jedno kombi vozilo). Značajni izdaci u procesu uporabe službenih vozila odnose se na troškove dizel goriva (60.786 KM), usluge popravke i održavanja vozila (41.292 KM) i usluge osiguranja vozila (21.569 KM).

Postupcima revizije procesa uporabe službenih vozila ponovno smo konstatirali nedostatke sustava unutarnjih kontrola u dijelu vođenja evidencije o korištenju vozila koja su na raspolaganju kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine. Na temelju testiranog uzorka putnih naloga za službena vozila uočeno je sljedeće: prisutna je praksa neupisivanja lokacija i prijedene udaljenosti (upisuje se samo početna i krajnja kilometraža u mjesecu), određeni putni nalozi sadrže znatno veću kilometražu od stvarne na danim relacijama i uvećane prijedene

„loko“ relacije bez obrazloženja za iste, a pojedini nalozi su izdani bez potpisa ovlaštene osobe. Zbog navedenih nedostataka, evidencije Parlamentarne skupštine o uporabi službenih vozila ne mogu u svim slučajevima potkrijepiti namjensko korištenje službenih vozila.

PREPORUKA 6

Potrebno je unaprijediti sustav unutarnjih kontrola u dijelu uporabe službenih vozila te osigurati dosljedno poštivanje donesenih unutarnjih akata i procedura.

5.1.5. Usluge reprezentacije

Utrošena sredstva za usluge reprezentacije do 31.12.2021. godine iznose 100.475 KM. Pravilnikom o reprezentaciji u Parlamentarnoj skupštini definirani su, između ostalog, pojam eksterne i interne reprezentacije, pravo, uvjeti i način korištenja sredstava za reprezentaciju kao i osobe s pravom korištenja ovih sredstava s maksimalnim dozvoljenim godišnjim iznosima.

Ustanovili smo kako se na računima eksterne reprezentacije, koji su bili obuhvaćeni uzorkom, uglavnom ne navode adekvatna i jasna obrazloženja troška reprezentacije. Troškovi interne reprezentacije odnose se na račune Službe za zajedničke poslove institucija BiH za konzumaciju pića i hrane i na istim također ne postoje obrazloženja nastanka troška. S obzirom na navedene slabosti, dokumentacija na temelju koje se vrši evidentiranje ovih rashoda, ne može, u svim slučajevima, potkrijepiti namjensko korištenje sredstava predviđenih za ovu svrhu.

PREPORUKA 7

Potrebno je unaprijediti unutarnje kontrole pri realizaciji troškova reprezentacije na način da se, u dokumentaciji kojom se pravda nastali trošak, navedu potrebni podaci (povod i sl.) na temelju kojih se može nedvojbeno izvesti zaključak o opravdanosti nastalih troškova.

5.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine u aktivi je iskazana vrijednost stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 17.407.010 KM te ispravka vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 5.799.269 KM.

U pasivi su iskazane kratkoročne tekuće obveze u iznosu od 282.970 KM, obveze prema uposlenima za bruto plaću za prosinac 2021. godine (1.026.669 KM) te izvori sredstava u iznosu od 11.607.741 KM. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima (207.646 KM).

Parlamentarna skupština je izvršila popis imovine i obveza na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajne nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

Sredstva u pripremi: Uvidom u raspoloživu dokumentaciju te u poslovne knjige na 31.12.2021. godine, na pozicijama Priprema i izgradnja zgrada (7.148.267 KM) i Priprema i izgradnja trgova i parkova (3.582.781 KM) i dalje je evidentirano isto stanje kao i u prethodnoj godini. Iskazana salda se odnose na ulaganja u adaptaciju zgrade i trga ispred zgrade

Parlamentarne skupštine BiH, realizirana prethodnih godina. Navedeni iznos je iskazan u bilanci Parlamentarne skupštine za 2010. godinu, a Služba za zajedničke poslove institucija BiH je na temelju procjene vrijednosti, predmetnu zgradu uknjižila u svoje poslovne knjige 2012. godine. Ured za reviziju je u izvješćima o financijskoj reviziji Parlamentarne skupštine i izvješćima o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH u ranijem razdoblju ukazivao na potrebu rješavanja pitanja usklađivanja evidencija.

Konstatirali smo kako još uvijek nije riješeno pitanje načina na koji će Parlamentarna skupština i Služba za zajedničke poslove institucija BiH uskladiti evidencije po predmetnom pitanju u skladu s važećim propisima iz računovodstva.

PREPORUKA 8

Parlamentarna skupština treba evidentiranja sredstava u pripremi riješiti u skladu s relevantnim propisima.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Parlamentarnoj skupštini je odobreno 230 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Parlamentarna skupština je imala 226 uposlenih. Na neodređeno vrijeme je uposlena 151 osoba, a 20 na određeno vrijeme. Pored navedenog, u Parlamentarnoj skupštini su uposlena 54 zastupnika i izaslanika kao i jedan parlamentarni vojni povjerenik. Jedan zastupnik ostvaruje pravo na razliku plaće i nije uključen u ukupan broj uposlenih, dok dva zastupnika nisu u radnom odnosu u Parlamentarnoj skupštini. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirano je ukupno 217 radnih mjesta.

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine primljena su tri državna službenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa. U istom razdoblju, tri osobe su uposlene na određeno vrijeme (tri savjetnika predsjedatelja/zamjenika predsjedatelja Doma naroda od čega su dvije osobe već bile u radnom odnosu u Parlamentarnoj skupštini). Pored toga, tri osobe su vraćene na radna mjesta državnih službenika nakon neplaćenog odsustva.

Putem internog oglasa dva državna službenika su unaprijeđena na višu poziciju (jedan šef odjela na mjesto rukovoditelja sektora i jedan stručni savjetnik na mjesto šefa odjela). Tijekom godine, u Parlamentarnoj skupštini je izvršen i jedan interni premještaj državnog službenika uz pribavljenu suglasnost Agencije za državnu službu BiH. S 31.12.2021. godine, tri osobe su se nalazile na neplaćenom odsustvu (dvije osobe imenovane za savjetnika predsjedatelja/zamjenika predsjedatelja Doma naroda, a jedna osoba na poziciju izvršnog direktora u javnom poduzeću) i tom prilikom je doneseno rješenje o neplaćenom odsustvu.

U Parlamentarnoj skupštini je, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, prestao radni odnos za sedam uposlenih po raznim osnovama.

Parlamentarna skupština je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i uposlenika. Izvješća o ocjenjivanju državnih službenika Parlamentarna skupština je prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

Ugovori o djelu: Izdaci na temelju ugovora o djelu u 2021. godini su realizirani u neto iznosu od 174.160 KM (33.460 KM iz sredstava neposredne potrošnje, 137.200 KM iz sredstava klubova te 3.500 KM iz donacije DCAF-a¹⁵), što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.235 KM. Tijekom godine, putem ugovora o djelu bilo je angažirano ukupno 28 izvršitelja (osam iz sredstava neposredne potrošnje, 19 iz sredstava klubova i jedan iz donacije DCAF-a).

Parlamentarna skupština je u 2021. godini iz sredstava neposredne potrošnje angažirala tri osobe (dvije osobe u kontinuitetu, a jednu s povremenim prekidima) na temelju ugovora o djelu za poslove koji se nalaze u opisu poslova postojećih radnih mjesta, a predmet ugovora nije određeni posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod. Smatramo kako ovakvo angažiranje nema karakter ugovora o djelu za koji se u pravilu isplaćuje jednokratna naknada.

PREPORUKA 9

Preporučamo Parlamentarnoj skupštini da angažiranje osoba putem ugovora o djelu vrši isključivo za konkretne poslove koji nisu redoviti i sistematizirani.

7. JAVNE NABAVE

Parlamentarna skupština je donijela Plan javnih nabava za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁶. Za svaki postupak javne nabave, odlukom kolegija Tajništva, formirano je povjerenstvo koja provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima¹⁷, Parlamentarna skupština je u 2021. godini provela 25 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Parlamentarna skupština je provela dva otvorena postupka u vrijednosti od 150.416 KM, osam konkurentskih postupaka u vrijednosti od 184.449 KM i jedan postupak u skladu s Aneksom II., dio B u vrijednosti od 85.470 KM. Osim navedenog, Parlamentarna skupština je putem izravnog sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 47.269 KM. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 467.604 KM.

Na temelju revidiranih procedura javnih nabava vezanih za nabavu IT opreme (93.974 KM), tonera (81.293 KM), usluga tiskanja i uvezivanja materijala (42.609 KM), usluga posredovanja u prodaji avio karata (341.880 KM), usluga rekonstrukcije i sanacije krova zgrade Parlamentarne skupštine, automobilske gume (42.754 KM) te usluga kasko osiguranja vozila (7.977 KM), konstatirali smo nedostatke kod postupka nabave usluga kasko osiguranja.

Nabave usluga kasko osiguranja: Zakonom o javnim nabavama propisano je kako su ugovorni organi prilikom nabave robe, usluga ili radova dužni provoditi odgovarajući postupak javne nabave. Postupcima revizije ustanovili smo kako je Parlamentarna skupština početkom 2021. godine izvršila nabavu usluga kasko osiguranja vozila u iznosu od 7.977 KM za tri novonabavljena putnička vozila, pritom ne primjenjujući propisan postupak javne nabave. U konkretnom slučaju je bilo potrebno provesti konkurentski postupak.

¹⁵ Međunarodna organizacije DCAF- Geneva Centre for Security Sector Governance,

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

¹⁷ Podaci iz sustava e-nabave.

PREPORUKA 10

Potrebno je prilikom nabava usluga provoditi odgovarajući postupak javnih nabava u skladu sa Zakonom o javnim nabavama.

8. OSTALO

8.1. Sredstva za financiranje političkih stranaka

Zakonom o financiranju političkih stranaka utvrđeno je kako se ova sredstva raspodjeljuju na način da se 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate, 60% sredstava dijeli prema broju zastupničkih, odnosno izaslaničkih mandata, koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno neovisni kandidat ima u trenutku dodjele mandata, a 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim skupinama razmjerno broju zastupničkih, odnosno izaslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Procedurama za primjenu članka (3) Odluke o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH detaljnije je regulirana namjena i način trošenja dodijeljenih sredstava.

Sredstva za rad klubova su ponovno utrošena bez projekcije trošenja i bez kontrole namjenskog trošenja sredstava.

Odlukom o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH od 30.05.2013. godine, predviđeno je kako kontrolu namjenskog korištenja sredstava vrši Jedinica za unutarnju reviziju Tajništva Parlamentarne skupštine. Utvrdili smo kako ova vrsta kontrole nikada nije obavljena. Također, navedenom Odlukom predviđeno je i da pri izradi projekcije proračuna Parlamentarne skupštine, svi klubovi-predsjedatelji klubova parlamentarne skupine i neovisni kandidati, u suradnji sa sektorom za financije, urade projekciju raspodjele sredstava po potrebama za određene vrste troškova (putne troškove, troškove reprezentacije, pružanje stručnih i konzultantskih usluga, troškove sudjelovanja u društveno odgovornim aktivnostima, itd.). Navedene projekcije i plan trošenja sredstava ove godine, kao niti prethodnih godina, nisu urađene. S obzirom na to kako je tijekom 2021. godine na snazi bilo privremeno financiranje institucija BiH, realizacija sredstava dodijeljenih klubovima obavljala se na isti način kao i prethodne godine, u visini proračunskih sredstava odobrenih proračunom za 2020. godinu.

PREPORUKA 11

Parlamentarna skupština treba dosljedno primjenjivati vlastitu Odluku o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH uvažavajući načelo transparentnosti.

Prema podacima o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH za 2021. godinu ukupno je izdvojen iznos od 950.000 KM, a na temelju podataka iz finansijskih izvješća utrošeno je 940.166 KM.

U narednoj tablici (Tablica 3.) prikazan je utrošak sredstava (u KM) koja su doznačena političkim strankama/klubovima koji participiraju u radu Parlamentarne skupštine.

Naziv kluba/stranke	Raspoloživa sredstva	Utrošeno za rad kluba	Preneseno na stranku	Ukupno utrošeno u 2021. godini
ZASTUPNIČKI DOM				
SDA BiH	117.143	32.835	84.257	117.092
SNSD	100.714	58.492	41.957	100.449
SDS i PDP	97.500	44.892	52.214	97.106
HDZ BiH	83.929	59.002	23.947	82.949
SBB BiH-PDA	77.500	636	76.864	77.500
DF-Željko Komšić	50.357	29.501	20.357	49.858
SDP BiH	77.143	12.321	64.657	76.978
Naša stranka – Nezavisni blok	84.286	8.259	70.714	78.973
A-SDA	60.714	19.873	40.714	60.587
Jasmin Emrić	30.357	2.557	27.757	30.314
DOM NARODA				
Klub izaslanika Srpskog naroda	56.786	44.251	12.000	56.251
Klub izaslanika Bošnjačkog naroda	50.000	7.365	42.000	49.365
Klub izaslanika Hrvatskog naroda	63.571	46.644	16.000	62.644
UKUPNO:	950.000	366.628	573.438	940.066¹⁸

Tablica 3.

Na kontu ostalih nespomenutih usluga i pristojbi, proknjižen je iznos od 617.414 KM koji se odnosi na prijenos sredstava na transakcijski račun središnjica političkih stranaka, kao i sredstava za troškove sudjelovanja u društveno odgovornim aktivnostima. Sredstva se realiziraju na način da se na kraju svakog kvartala daje nalog za uplatu sredstava na transakcijski račun središnjica političkih stranaka. Nadalje, na kontu izdataka zastupnika i izaslanika za rad u izbornim jedinicama evidentiran je saldo od 116.711 KM.

Za ove dvije bilančne pozicije rashoda, internim procedurama Parlamentarne skupštine nije propisana obveza dostavljanja dokumentacije kojom bi se potvrdilo namjensko korištenje sredstava. Stoga, kod realizacije ovih rashoda ne možemo potvrditi kako su sredstva utrošena u svrhu za koju su predviđena. Napominjemo kako, u skladu sa Zakonom o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH pregleda i kontrolira financijska izvješća koja podnesu političke stranke i obavlja reviziju financiranja političkih stranaka.

¹⁸ Podaci su preuzeti iz pomoćne evidencije koju je dostavila Parlamentarna skupština i razlikuju se od iznos iskazanog u financijskim izvješćima za 100 KM.

9. KOMENTARI

Parlamentarna skupština je, nakon utvrđenog roka, dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U komentarima su navedena neslaganja s ocjenom realizacije preporuke iz prethodne godine (preporuka broj 11) te konstatacijama, nalazima i preporukama danim u Nacrtu izvješća vezano za točku 5.1.5. Usluge reprezentacije i točku 5.2. Bilanca stanja – Sredstva u pripremi.

Mada su komentari dostavljeni nakon utvrđenog roka, isti su razmotreni te su, radi preciznijeg prezentiranja nalaza, djelomice prihvaćeni u dijelu koji se odnosi na formulaciju ocjene realizacije preporuke 11 i dio teksta koji se odnosi na pojam, prava, uvjete i način korištenja sredstava reprezentacije gdje je riječ „mjesečnim“ zamijenjena riječju „godišnjim“.

Za točku koja se odnosi na sredstva u pripremi nije dostavljena relevantna dokumentacija ili informacije koje bi utjecale na izmjene nalaza u Izvješću. Detaljno objašnjenje prihvaćenih komentara i razloga zbog kojih komentari vezani za sredstva u pripremi nisu prihvaćeni dano je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Parlamentarne skupštine uz konačno Izvješće o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Parlamentarna skupština BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	15,165,000	430,000	15,595,000	14,920,917	96
Bruto plaće i naknade	10,389,000	330,000	10,719,000	10,669,517	100
Naknade troškova uposlenih	1,887,000	100,000	1,987,000	1,808,255	91
Putni troškovi	642,000	0	642,000	422,414	66
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	172,000	0	172,000	116,637	68
Izdaci za energiju i komunalne usluge		0	0	0	
Nabava materijala	96,000	0	96,000	69,536	72
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	105,000	0	105,000	64,183	61
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	136,000	0	136,000	92,017	68
Izdaci za osiguranje	33,000	0	33,000	24,419	74
Ugovorene i druge posebne usluge	1,705,000	0	1,705,000	1,653,939	97
2. Kapitalni izdaci	1,114,000	-430,000	684,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	936,000	-430,000	506,000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	28,000	0	28,000	0	0
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	150,000	0	150,000	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	16,279,000	0	16,279,000	14,920,917	92
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	603,622	603,622	0	0
Rekonstrukcija i sanacija krova zgrade	0	603,622	603,622	0	0
6. Novčane donacije	0	4,133	4,133	4,129	100
DCAF	0	4,133	4,133	4,129	
7. Programi posebne namjene(IPA)	0	110,000	110,000	14,999	14
IPA II.	0	110,000	110,000	14,999	
8. Ukupno (4+5+6+7)	16,279,000	717,755	16,996,755	14,940,045	88

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2022. godine.

Tajnik Zajedničke službe

Mirza Imamović

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Parlamentarna skupština BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	11,607,741	11,561,910	100
Stalna sredstva	17,407,010	17,280,306	101
Ispravka vrijednosti	5,799,269	5,718,395	101
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	11,607,741	11,561,910	100
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	11,607,741	11,561,910	100
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1,309,639	1,738,867	75
Kratkoročne tekuće obveze	282,970	277,884	102
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	1,026,669	1,011,892	101
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	449,091	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	11,607,741	11,561,910	100
Izvori sredstava	11,607,741	11,561,910	100
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	12,917,380	13,300,777	97

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika neće biti uravnotežena (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 02.03.2022. godine

Tajnik Zajedničke službe

Mirza Imamović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja parlamentarne skupštine.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 29.04.2022. godine

Tajnik Zajedničke službe

Mirza Imamović